

ผนวก ค

โครงการพระดาบส

ที่มาของโครงการ

ด้วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงมีพระราชดำริว่า ขณะนี้ยังมีบุคคลอีกจำนวนมากที่มีความตั้งใจจริง มีศรัทธา ขวนขวายหาความรู้เป็นวิชาชีพใส่ตน แต่ประสบปัญหาไม่มีความรู้พื้นฐาน และไม่มีทุนทรัพย์เพียงพอที่จะเข้าศึกษาต่อ ในสถาบันการศึกษาวิชาชีพระดับต่าง ๆ ได้ หากมีช่องทางช่วยเหลือบุคคลเหล่านี้ ให้มีความรู้วิชาชีพที่เขาปรารถนา ย่อมจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติได้ ในการช่วยเหลือบุคคลเหล่านี้ ได้ทรงรำลึกถึงวิธีการประสิทธิ์ประสาทวิชา ของครูบาอาจารย์ในโบราณกาล เช่น พระดาบส ฯลฯ ว่าในยุคสมัยนั้น ผู้ที่ต้องการเป็นลูกศิษย์ของพระดาบส จะต้องเป็นผู้ที่มีความตั้งใจศรัทธาอย่างแท้จริง เพราะพระดาบสนั้นจำศีลภาวนาอยู่ในป่าดงพงไพรกันดาร ผู้ที่จะไปหาจะต้องขึ้นเขา ลงห้วย บุกป่า ฝ่าดง ด้วยความลำบากแสนเข็ญ เมื่อไปพบพระดาบสจึงเข้าไปฝากตัวเป็นลูกศิษย์ ก่อนที่พระดาบสจะรับตัว เข้าเป็นลูกศิษย์ ท่านจะทดสอบความศรัทธาความอดทนอีกหลายประการ จนเป็นที่แน่ใจว่า ผู้ที่มาสมัครเป็นลูกศิษย์นั้นมีความตั้งใจอยากได้วิชาจริง ท่านจึงรับไว้เป็นลูกศิษย์ ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้ตามที่ท่านถนัด โดยไม่คิดค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น แต่ลูกศิษย์นั้นจะต้องปรนนิบัติรับใช้ เมื่อศิษย์นั้นมีความรู้เพียงพอ จึงกราบลาพระอาจารย์กลับบ้านกลับเมือง เพื่อนำความรู้ศิลปศาสตร์ที่พระอาจารย์ถ่ายทอด ไปใช้ประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่นต่อไป ดังเรื่องจักร ๆ วงศ์ ๆ ของ ไทย เช่น จันทโครพ พระอภัยมณี เป็นต้น

พระดาบสดังกล่าวจะมีคุณลักษณะประจำตัว คือ มีจิตใจเปี่ยมไปด้วยเมตตา กรุณา มีกุศลศรัทธาที่จะถ่ายทอดศิลปศาสตร์ให้แก่ลูกศิษย์ โดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ ทั้งสิ้น บางอาศรมอาจจะมีพระดาบสจำศีลภาวนาอยู่หลายรูป แต่ละรูปอาจมีความรู้ในศิลปศาสตร์แตกต่างกัน บางรูปจำศีลภาวนาอยู่เป็นเอกเทศ

ดังนั้น หากนำเอาวิธีการประสิทธิ์ประสาทวิชาการของพระดาบสมาประยุกต์ใช้ โดยจัดเป็นรูปการศึกษานอกระบบแล้ว นอกจากจะช่วยให้ผู้มาฝากตัวเป็นลูกศิษย์ได้ความรู้เป็นวิชาชีพแล้ว ยังช่วยให้ผู้นั้นเป็นผู้ที่มีศีลธรรมจรรยา มีน้ำใจ ซึ่งจะเป็นการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาสังคมส่วนรวมได้ผลยิ่งขึ้น แต่ในปัจจุบันนี้ ปาฐมวาทิตที่เป็นที่พำนักอาศัยของพระดาบสนั้นนับว่าจะน้อยลงไป จึงจำเป็นต้องใช้ป่าสังเคราะห์หรือป่าคอนกรีต เป็นที่ตั้งสำนักพระดาบสแทน

แนวกระแสพระราชดำริดังกล่าว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานให้ พลตำรวจตรี สุชาติ เผือกสกนธ์ รับไปดำเนินการทดลองเปิดอบรมวิชาช่างไฟฟ้า-วิทยุขึ้นก่อน โดยใช้สถานที่ของสำนักพระราชวัง ณ บ้านเลขที่ 384/386 ถนนสามเสน ตรงข้ามหอสมุดแห่งชาติ ท่าवासกรี แล้วเปิดรับบุคคลที่มีความตั้งใจจริงที่จะหาความรู้ใส่ตน โดยไม่จำกัดเพศ อายุ และ ความรู้ รวมทั้งข้าราชการ ทหาร ตำรวจ พลเรือน ที่ผ่านศึก และทุพพลภาพได้เข้าเรียน สำหรับครู หรือพระดาบสอาสาสมัครนั้น จะเป็นผู้มีความรู้ ความศรัทธาอาสาสมัครโดยเสด็จพระราชกุศล และมีคุณลักษณะพิเศษ คือ มีความยินดีเสียสละให้ความรู้ของตนเป็นวิทยาทาน โดยไม่หวัง ผลตอบแทนใด ๆ ทั้งสิ้น

การทดลองได้เริ่มตั้งแต่เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2519 โดยมีผู้เข้าอบรม 9 คน ในชั้นแรก ได้ กำหนดระยะเวลาการฝึกอบรมไว้ 1 ปี ผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรม จะสามารถซ่อมเครื่องรับวิทยุธรรมดา ได้ แต่เมื่อปฏิบัติจริงแล้ว ปรากฏว่าใช้เวลาเพียง 9 เดือน เท่านั้น ระหว่างการฝึกอบรม นอกจาก วิชาช่างไฟฟ้าวิทยุ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติแล้ว ยังมีการอบรม ศีลธรรมจรรยาและให้เคารพ รักครูบาอาจารย์ ชาติ ศาสนา มีความ จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ เมื่อผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความรู้ความ เข้าใจทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติพอสมควรแล้ว สำนักงานโครงการฯ ได้เปิดบริการ รับซ่อมเครื่องไฟฟ้าวิทยุและรับงานติดตั้ง ไฟฟ้าภายในอาคาร ภายใต้การควบคุมดูแลของ พระดาบส อบรม เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ประสบการณ์มากยิ่งขึ้น ทั้งเป็นการหา รายได้ให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมในรูปสหกรณ์

การดำเนินงานตามโครงการนี้ระยะแรก ๆ ทรงกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระราช ทรัพย์ส่วนพระองค์สนับสนุนประมาณเดือนละ 5,000.00 บาท เมื่อเสร็จสิ้นการฝึกอบรมตาม หลักสูตรแล้วได้ทำการทดสอบวัดผลปรากฏว่า สอบได้ 7 คน นับได้ว่า ได้ผลดีเกิดคาด และเป็นไป ตามกระแสพระราชดำริทุกประการ เพราะผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมหลายคนมาจากครอบครัวที่ ยากจน มีพื้นฐานความรู้ต่ำ ไม่สามารถเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาวิชาชีพต่าง ๆ ได้ บางคน มีปัญหาชีวิตประจำวัน หากปล่อยทิ้งไว้จะเสียคนเป็นปัญหาของ สังคมเช่น ติดยาเสพติด เป็น อาชญากร ฯลฯ อย่างแน่นอน แต่เมื่อเข้ารับการฝึกอบรมในโครงการนี้แล้วสามารถกลับเนื้อกลับ ตัวได้ จึงเชื่อว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนได้รู้สึกซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณ ประกอบกับมี ศรัทธาที่จะได้รับความรู้เป็นทุนเดิมอยู่แล้ว จึงได้ตั้งอกตั้งใจศึกษาเล่าเรียนอย่างจริงจัง นับว่า กระแสพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้บังเกิดเป็นความจริงขึ้นแล้ว โครงการนี้ โปรดเกล้าฯ พระราชทานนามว่า โครงการพระดาบส

หลังจากเปิดการฝึกอบรมแล้ว 1 รุ่น และได้ผลเป็นที่น่าพอใจ สำนักงานโครงการฯ จึง ได้ทดลองเปิดอบรมหลักสูตรช่างไฟฟ้า วิทยุขั้นกลางขึ้น ซึ่งผู้สำเร็จการฝึกอบรมตามหลักสูตรช่าง

ไฟฟ้าวิทยุในชั้นกลางปรากฏว่าได้ผลเป็นที่น่าพอใจเช่นกัน จึงได้ เปิดการฝึกอบรมรุ่นต่อ ๆ ไปขึ้น กับได้เปิดการฝึกอบรมหลักสูตรช่างเครื่องยนต์ขึ้นอีกหลักสูตรหนึ่ง ต่อมาสำนักงานโครงการฯ ได้ พิจารณา เห็นว่า การเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรช่างไฟฟ้าวิทยุก็ดี ช่างเครื่องยนต์ก็ดี ก่อนที่จะ เข้ารับการฝึกอบรมมีความ รู้พื้นฐานทางช่างทั่วไปก่อน จึงได้เปิดการฝึกอบรมหลักสูตรเตรียมช่าง ขึ้นใช้ระยะเวลา3เดือน หลักสูตรนี้นอกจากจะให้ความ รู้พื้นฐาน ทางช่างแล้วยังเป็นโอกาสที่จะ ทดสอบความตั้งใจ ความศรัทธา อดทน ของผู้เข้ารับการอบรม และพระดาบสอาสา สมัคคีที่ทำ หน้าที่ฝึกอบรมในแต่ละสาขาวิชาจะได้มีโอกาสพิจารณาคัดเลือกลูกศิษย์เข้ารับการฝึกอบรม ใน หลักสูตรที่คนมีใจรัก และสติปัญญาของตนจะอำนวยให้ ศิษย์คนใดสติปัญญาไม่อำนวย เฉลียว ฉลาดไม่เพียงพอที่จะศึกษาอย่างลึกซึ้งในหลักสูตร ที่ค่อนข้างยุ่งยากและซับซ้อนมีการคิดคำนวณ มาก เช่น ช่างวิทยุ พระดาบสก็จะพิจารณาคัดเลือกให้ไปศึกษาในหลักสูตรที่ ไม่ต้องใช้สมองมาก เช่น ช่างเดินสายไฟฟ้าภายในอาคาร ช่างเชื่อม ช่างเคาะ ฟันสี เป็นต้น

การจัดการศึกษานอกระบบ ในลักษณะโครงการตามกระแสพระราชดำรัส จึงนับได้ว่าเป็นโครงการที่นำร่องให้มีการพัฒนาระบบ การศึกษาของประเทศเป็นรูปการศึกษานอก โรงเรียน ขึ้น ตั้งแต่นั้นมา โดยที่ลักษณะงานของโครงการนี้คล้ายคลึงกับงานของมูลนิธิ ส่งเสริมศิลปาชีพ พิเศษในพระบรมราชินูปถัมภ์ จึงได้ทรงพระ กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ผนวกโครงการพระดาบสไว้เป็น ส่วนหนึ่ง ของมูลนิธิดังกล่าวตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2521 เป็นการชั่วคราว

เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ.2523 ได้โปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ มี คณะกรรมการจัดหาทุน โครงการพระดาบสขึ้น โดยมีคุณหญิง วลัยัย พงษ์พานิช เป็นประธาน กรรมการ คณะกรรมการดังกล่าว ได้ติดต่อประสานงานเชิญชวนและจัดกิจกรรม พิเศษเพื่อจัดหา เงินและสิ่งของ โดยเฉพาะข้าวสาร โดยเสด็จพระราชกุศลตลอดมา

เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ.2524ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเทพ รัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี ทรงปฏิบัติหน้าที่ ช่วยเหลือกำกับดูแลโครงการพระดาบสอีก ทางหนึ่ง โดยที่การฝึกอบรมตามโครงการนี้ จะได้ผลต่อเมื่อ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องเข้าพักอาศัย ในสำนักงานโครงการตลอดการฝึก อบรมซึ่งเกิดปัญหาสถานที่พักอาศัยไม่เพียงพอ เมื่อปี พ.ศ. 2527 ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯพระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้สำนักงานโครงการฯ ดำเนินการก่อสร้างอาคารเรียนและหอพักเพิ่มเติมอีก 1 หลัง โดยใช้เงินของโครงการฯ ในวงเงิน 1.8 ล้านบาทเป็นการแก้ไขปัญหา อาคารหลังนี้ได้รับความร่วมมือจากกรมโยธาธิการออกแบบ รายการก่อสร้างสำนักงานทรัพย์สิน ส่วนพระมหากษัตริย์ได้ให้ความอนุเคราะห์ดำเนินการตาม ขั้นตอน

เมื่อปี พ.ศ. 2528 คณะกรรมการจัดหาทุนฯ ได้พิจารณาเห็นว่าโครงการพระดาบส กำลังประสบปัญหาเรื่องอาคารเรียน สมควรจะให้มีอาคารเรียน ถาวร ในการนี้ได้รับความอนุเคราะห์จาก บริษัท นนท์ตรึงใจสถาปนิก จำกัด และสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ออกรูปแบบรายการ และ ประมาณราคากลางไว้ในวงเงิน 5 ล้านบาท อาคารหลังนี้ คณะกรรมการ จัดหาทุนฯ ได้กำหนด น้อมเกล้าฯ น้อมกระหม่อมถวาย เนื่องในวโรกาสที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมพรรษา 60 พรรษา คณะกรรมการจัดหาทุนฯ ได้จัดกิจกรรมพิเศษเพื่อหารายได้มา สมทบทุน อาคารเรียนนี้อีกหลายครั้ง อาทิ การเดินเพื่อสุขภาพ การจัดจำหน่ายสินค้าราคาถูกจากโรงงาน การ จัดแพชั่นผ้าไหมไทย จัดโบว์ลิงการกุศล เป็นต้น จนกระทั่งการก่อสร้างอาคารดังกล่าวได้แล้วเสร็จ สมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์

อาคารดังกล่าวเป็นอาคารตึก 3 ชั้น มีห้องเรียน 6 ห้อง ห้องประชุม 1 ห้อง ห้อง ประกอบพิธีตามศาสนา 1 ห้อง ในการก่อสร้างได้รับ ความอนุเคราะห์จากกองทัพบกอนุญาตให้ กรมทหารช่างที่ 1 รักษาพระองค์ กองทัพภาคที่ 1 เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง

นอกจากอาคารเรียนดังกล่าวแล้ว ยังได้ทำการก่อสร้างอาคารบ้านพักแบบ 2 ห้องนอน 1 หลัง สำหรับเป็นที่พักอาศัยของอาจารย์ผู้ ปกครองโรงเรียน

ต่อมาเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2532 ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้จดทะเบียนเป็นโรงเรียน ผู้ใหญ่พระดาบสกรมการศึกษานอกโรงเรียนและเมื่อ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2533 ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้จดทะเบียนจัดตั้งเป็นมูลนิธิพระดาบสขึ้น ซึ่งได้มีการจดทะเบียนตามกฎหมายเสร็จเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2533 โดยมีคณะกรรมการมูลนิธิ ณ ปัจจุบันประกอบด้วย

หม่อมหลวง จิรายุ นพวงศ์.....ประธานกรรมการ

พลอากาศตรี กำธน สินธวานนท์.....กรรมการ

คุณหญิง วลัยชัย พงษ์พานิช.....กรรมการ

นายจิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา.....กรรมการ

หม่อมหลวง พีระพงศ์ เกษมศรี.....กรรมการ

นายแก้วขวัญ วัชโรทัย.....กรรมการ เจริญญิก

พลตำรวจตรี สุชาติ เผือกสกนธ์.....กรรมการ เลขานุการ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงดำรงตำแหน่งประธานกรรมการมูลนิธิกิตติมศักดิ์ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงดำรงตำแหน่ง รองประธานกรรมการ มูลนิธิกิตติมศักดิ์

ในปี พ.ศ. 2536 ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้สร้างอาคารเรียนเพิ่มเติมขึ้นอีก 1 หลังที่บริเวณ โรงช้างเดิม ท่าวาสุกรี อาคารหลังใหม่นี้เป็นอาคาร 3 ชั้น ชั้นบนจัดไว้เป็นที่พักของนักเรียน ชั้นกลางมีห้องเรียน 2 ห้อง ห้องพักครู 1 ห้อง และชั้นล่างเป็นห้องปฏิบัติการช่าง

อาคารนี้ได้เริ่มทำการก่อสร้างเมื่อ เดือนมกราคม พ.ศ.2537 และแล้วเสร็จ ในเดือนมกราคม พ.ศ.2538 (ที่ล่าช้าเพราะผู้รับเหมาก่อสร้างเดิม ละทิ้งงาน จึงต้องหาผู้รับเหมาก่อสร้างรายใหม่) ใช้ค่าก่อสร้างทั้งสิ้น 4,560,000 บาท

แนวความคิดในการดำเนินงาน

การดำเนินงานตามโครงการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชประสงค์จะไม่จัดเป็นรูปแบบงานธุรกิจ โดยให้จัดเป็นรูปแบบ การศึกษานอกระบบและงานสาธารณกุศลอย่างแท้จริง ดังนั้น หากผู้ใดมีความตั้งใจจริงที่จะขวนขวายหาความรู้ เป็นวิชาชีพใส่ตนแต่ ขาดแคลนทุนทรัพย์และหรือหาสถานที่ศึกษาไม่ได้ เมื่อมีความประสงค์ที่จะสมัครเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง ทางมูลนิธิพระดาบสยินดีจะถ่ายทอดความรู้ให้โดยเจ้าตัวไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น แต่มีเงื่อนไขว่าในระหว่างที่เข้ารับการฝึกอบรมจะต้องปรนนิบัติครูบาอาจารย์หรือพระดาบสเป็นการตอบแทนบุญคุณที่ท่านได้ ถ่ายทอดความรู้ให้ด้วยความเต็มใจเพื่อให้เป็น ไปตามกระแสพระราชดำริ

ผู้ที่สมัครเข้ารับการฝึกอบรมตามโครงการนี้ไม่มีข้อจำกัดเรื่อง เพศ วัย และคุณวุฒิ ขอเพียงให้อ่านออกเขียนบวก ลบ คูณ หารได้ และมีความตั้งใจศรัทธาอยากได้ความรู้เป็นวิชาชีพใส่ตนเท่านั้น โดยปกติจะพิจารณาคัดเลือกผู้ที่มีมาจากครอบครัว ที่ยากจนมีปัญหาชีวิต ประจำวัน ขาดแคลนทุนทรัพย์และความรู้พื้นฐานที่จะเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาวิชาชีพพระดับ ต่าง ๆ ได้ ถ้าปล่อยไว้จะเสียอนาคต เกิดเป็นปัญหาแก่สังคมส่วนรวม เช่น ติดยาเสพติด เป็นอาชญากร ฯลฯ นอกจากนี้ทาง มูลนิธิฯ ยังยินดีช่วยเหลือฝึกอบรม ให้แก่ ข้าราชการ ทหาร ตำรวจ พลเรือน ซึ่งทุพพลภาพในการปฏิบัติหน้าที่ป้องกัน ประเทศชาติที่สามารถช่วยตัวเองได้พอสมควร ตามประเด็นดังกล่าว ข้างต้นมูลนิธิพระดาบส ขอข้อความเข้าใจว่าโครงการนี้มีใช้สถานที่ดัดสันดานเด็กหรือรับเลี้ยงดู คนพิการ ผู้ปกครองบางท่านไม่สามารถ ว่ากล่าวอบรมเคี่ยวเข็ญบุตรหลานให้เข้าเรียนได้ มักจะนำมาฝากไว้ให้อบรม ซึ่ง มูลนิธิฯ ไม่สามารถ จะรับตัวไว้ได้ เพราะเจ้าตัวไม่มีความ สมควรใจศรัทธาที่จะได้รับความรู้ใส่ตนอย่างใด

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ในการที่จะทำงาน มูลนิธิฯ มีแผนงานที่จะรับงาน บริการ เช่นงานซ่อมเครื่องรับวิทยุ โทรทัศน์ งานซ่อมเครื่องไฟฟ้า เช่น ตู้เย็น เครื่องปรับอากาศ เตาหุงต้มไฟฟ้า พัดลม ฯลฯ งานติดตั้งไฟฟ้า ภายในอาคาร งานซ่อมรถยนต์ เครื่องยนต์ เป็นต้น แล้วให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีความรู้ภาคทฤษฎี และ ปฏิบัติพอสมควรแล้ว ดำเนินการภายใต้การควบคุมของพระดาบสที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ เพื่อหารายได้ให้แก่ผู้เข้ารับ การฝึกอบรมโดยจัดเป็นรูปสหกรณ์

ผู้ที่อาสาสมัครเป็นพระดาบสช่วยสอน โดยเสด็จพระราชกุศลตามโครงการนี้ จะต้องมีความรู้เฉพาะพิเศษประจำตัว คือ มีจิตใจเปี่ยมไปด้วยเมตตากรุณาทั้งศรัทธาที่จะเสียสละถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ของตนเองให้เป็นวิทยาทานโดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ ทั้งสิ้น

วิชาชีพที่จะถ่ายทอดให้แก่ลูกศิษย์นั้น ไม่จำเป็นต้องเจาะจงว่าจะเป็นวิชาช่างไฟฟ้า วิทยุ หรือ วิชาช่างเครื่องยนต์เท่านั้น ในโอกาสต่อไปจะเปิดการฝึกอบรมวิชาแขนงอื่น ๆ เช่น ภาษาต่างประเทศ ประวัติศาสตร์ ฯลฯ ก็ได้

หากบุคคลใดมีจิตศรัทธาที่จะถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ของตนในสาขาวิชาการต่าง ๆ เป็นวิทยาทาน โดยเสด็จพระ ราชกุศลตามโครงการนี้ อาจดำเนินการด้วยตนเองเป็นเอกเทศ ณ บ้านพักของตนเอง หรือสถานที่แห่งหนึ่งแห่งใดก็ได้ โดย ไม่จำเป็นต้องมาทำการสอนที่มูลนิธิพระดาบสเสมอไป เพราะการปฏิบัติทำนองนี้ย่อมบังเกิดกุศล เป็นการส่งเสริมบารมีแก่ตนเอง และถือได้ว่าเป็นการสนองกระแสพระราชดำริและโดยเสด็จพระราชกุศลเช่นกัน

วิธีและระยะเวลาดำเนินการ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชประสงค์จะให้ดำเนินงานตามโครงการพระดาบสนี้ เป็นไปตามขั้นตอน โดยเริ่มจากงานเล็ก ๆ เมื่อปรากฏว่าได้ผลแล้ว จึงค่อยขยายออกไปทีละเล็กทีละน้อยตามขอบขีดความสามารถของคณะผู้ดำเนินงาน เท่าที่ได้ดำเนินการมาตามแนวกระแสพระราชดำรินี้จนถึงบัดนี้ปรากฏว่า ได้ผลดีมีความก้าวหน้าพัฒนาขึ้นโดยลำดับระยะเวลาการดำเนินงานตามโครงการนี้ จึงไม่มีขอบเขตจำกัดด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น

ปัญหาอุปสรรคและการแก้ไข

จากประสบการณ์ที่ได้ดำเนินโครงการ "พระดาบส" มาเป็นเวลา 20 ปี หากจะให้การฝึกอบรมได้ผลตามกระแสพระราชดำริ มากที่สุด ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำเป็นต้องเข้าพักอาศัยอยู่ในโรงเรียน จึงเกิดปัญหาเรื่องที่พักอาศัยซึ่งมีจำกัด

นับตั้งแต่เปิดดำเนินการมา ได้มีผู้สนใจยื่นใบสมัคร แสดงความจำนงขอเข้ารับการฝึกอบรม เป็นจำนวนมาก ผู้ที่ยื่นใบสมัครทุกรายอยู่ในข่ายที่จะได้รับพระบรมราชานุเคราะห์ แต่เนื่องจากสถานที่ฝึกอบรม ทั้งห้องเรียนและห้องฝึกปฏิบัติ รวมทั้งสถานที่พัก มีจำนวนจำกัดจึงไม่สามารถสนองความต้องการได้เต็มที่

ดังกล่าวข้างต้น ถึงแม้ว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วน พระองค์ ก่อสร้างอาคารที่พักและฝึกอบรม และคณะกรรมการจัดหาทุนฯ ได้จัดสร้างอาคารเรียนให้เพิ่มเติมก็ยังไม่เพียงพอ เนื่องจากสถานที่ปัจจุบัน มีพื้นที่จำกัด

หากจะต้องมีการพัฒนาการฝึกอบรมออกไปจำเป็นจะต้อง มีวิธีการจัดหาที่ดินมีพื้นที่กว้างขวางยิ่งขึ้นและก่อสร้างอาคาร เพิ่มเติม

คุณสมบัติของผู้สมัคร

เป็นผู้ที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาและขาดแคลนทุนทรัพย์

อายุ 18-35 ปี เพศชาย-หญิง ตามกำหนดแต่ละหลักสูตร

สามารถอ่านเขียนภาษาไทยและบวกลบคูณหารได้

เป็นผู้ที่มีความพร้อมที่จะเข้ารับศึกษาอบรมแบบอยู่ประจำตลอดหลักสูตร 1 ปี และไม่มีการผูกพันกับทางบ้านหรือการอื่นใดเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา ไม่ติดภาระการเกณฑ์ทหาร

ไม่สูบบุหรี่ ไม่ดื่มสุรา และไม่ติดสิ่งเสพติดใด ๆ ทั้งสิ้น

เป็นผู้ที่ไม่อยู่ระหว่างการถูกดำเนินคดีทางอาญา

วิชาชีพที่เปิดสอน

ช่างไฟฟ้า

ช่างอิเล็กทรอนิกส์

ช่างยนต์

ช่างซ่อมบำรุง

การเกษตรพอเพียง

เคหะบริหาร

ช่างไม้เครื่องเรือน

